

Uredništvo i uprava
L. O. B. I. A. N. B. Z. B. E. C. E. T. A.
2. 4. 6. 8. 10. 12. MARYSKOVA 32A.
Telefon 67-90

Uredništvo in uprava
za slovenjo in slovenski del
Julijske Krajine

ISTRA

Najveće poteškoće kod raznarod-
vanja pružaju fašistična seljaci...
Sada je pala jedna od posljednjih
prepreka fašističkoj samovolji.

»VOLKE-ZEITUNG«. INSBROCK.

GLASILO SAVEZA JUGOSLOVENSKIH EMIGRANATA IZ JULIJSKE KRAJINE

PRISILNO IZVLAŠTENJE

Već smo na ovom mjestu više puta pisali o sistematskom oduzimanju zemlje našim seljacima u Juljskoj Krajini. Pisali smo i o osnivanju društva za otkupljivanje naših posjeda i za koloniziranje Talijana sa svrhom da se Juljska Krajina čim prije Italijanizira. To društvo »Ente di rinascita agraria per le Tre Venezie« je i do sada bilo dosta aktivno, ali od sada unopred čini se da je to društvo dobilo i moć zakona u svrhu izvlaštenja našeg seljaka.

U službenom listu »Gazzetta Ufficiale« od 17 februara o. g. izašla je uredba (decreto-legge) od 7 januara o. g. pod naslovom »Disposizioni sul funzionamento dell' Ente di rinascita agraria per le Tre Venezie«. Član prvi toga dekreta glasi:

»Ente di rinascita agraria per le Tre Venezie« može tražiti da predju u njegovo vlasništvo nekretnine pripadale bilo kome kada su sposobne da se upotrebe u svrhe koje vode Ente u skladu sa njegovim statutom odobrenim kraljevskim dekretom od 14 augusta 1931 broj 1188.

Taj statut, u kojem je iznesena svrha tog društva, nije bio nikada objavljen, već je bio samo registriran u »Gazzetta Ufficiale«.

A i još jedan dekret — prvi, još tom društvu — koji datira iz 1921 (8 septembra broj 1343) nije bio nikada objavljen, već je i on samo registriran. Ta dva takozvana tajna zakona nije, eto, objavila talijanska vlada, ni ona Giolittijeva ni ova Mussolinijeva. Nije ih objavila zato što se u tim zakonima iznosi cilj tog društva, a taj cilj glasi: naseljavanje talijanskih seljaka-kolonista na zemlji hrvatskog i slovenskog seljaka u Juljskoj Krajini.

Taj plan je, dakle, nikad još prije fašizma. U ono doba kada je bila aktualna izmjena stanovništva. Onda kada su Grčki i Turska zamijenile stanovništvo iz grčko-turskog rata i kada je masa Grka iz Male Azije preseljena u Makedoniju, a velik broj Turaka iz Grčke u Tursku. Tako je i u Juljskoj Krajini 1921 god. jedan viši činovnik ministarstva iz Rima ispitivao na terenu mogućnost naseljavanja Talijana u masama u Juljsku Krajinu. Čini se da je postojao projekt da se napravi sporazum sa Jugoslavijom po kojemu bi Italija otkupila uz povoljnu cijenu imanja naših seljaka u Juljskoj Krajini, a te seljake bi preuzela Jugoslavija i naselila ih u sjevernim krajevima države — naročito u Voivodini.

Po tom planu bi Juljska Krajina bila već pred petnaestak godina postala i etnički talijanska, to bi se strateške granice poklapale sa nacionalnim, što je težnja svih država, a naročito onih koje se spremaju »na daljnje skokove«, kao što se to slikovito D' Annunzio ovih dana izrazio o fašističkoj Italiji.

Medjutim je fašizam bio stavio u prvi plan direktnu asimilaciju preko škola, društava, vojske, knjiga itd., a taj ekonomski plan je bio stupio u pozadinu. »Ente di rinascita« nije imao ni dovoljno kredita ni dovoljne zakonske moći da to provede. Kredit od 100 milijuna lira, kojega je vlada bila stavila tom društvu na raspolaganje 1933 god. nije bio dovoljan i društvo nije moglo da pokaže neke veće rezultate, jer ono nekoliko desetina naših imanja (među njima i rodna kuća biskupa Mahnića) koje je prešlo u posjed tog društva nije iznosilo neki veći postotak u omjeru prema svim našim seljacima u Juljskoj Krajini.

Sada se situacija iz temelja mijenja. Još nešto: član drugi govori i o zemlji onih koji ne stanuju u Italiji. Tima će se zemlja uzeti ovim postupkom. Ente obavještava općinu u kojoj se posjed nalazi da želi da ga uzme. Obavijest o tome štampa se i u službenom listu. Obavijest stoji kroz petnaest dana na oglas »općinskoj ploči«. U roku od 45 dana od »šivanja u služ-

MADJARSKI LIST »SZABADSAG« V ROMUNIJ

O NAŠEM NARODU POD ITALIJO

Narodne manjšine v demokratskih in v fašističnih državah

V madžarskem listu »Szabadság« ki izhaja v Oradei v Romuniji je izšel 30. I. ta le članek o našem narodu pod Italijo. V članku se prikazuje angleška knjiga dra Lava Čermelja in pri tem urednik »Szabadság« tretira položaj narodnih manjšin v demokratskih in fašističnih državah.

Med najnovjšimi plodovi manjšinskega slovnstva je brez dvoma eno izmed najzanimljivejših in obenem najprezrednejših čtivo, ki ga je v teh mesecih izdala jugoslovanska Liga za Društvo narodov z naslovom »Life-and-death struggle of a national minority« (Boj na življenje in smrt narodne manjšine). Pisec knjige je dr. Lavo Čermelj, ljubljanski slovenski pisatelj in politik. To je široko zasnovano delo, obsega okoli 300 strani in opisuje tragedijo slovenske manjšine, ki živi v fašistični Italiji.

Delo se varuje vsakega propagandističnega pretiravanja, noben senzacionalen izbruh ne prodira izmed vrst: v namenoma neprostoren in brezbarvni stilu nas vodi preko ledenozmrzlega morja podatkov po valovih slovenskega manjšinskega življenja. Toda ti ledeni podatki, številke, citati in nastevanja pretresajo vsakega bralca, v katerem se živi humano čuvstvo, katero v sočustvujoc presoditi, kaj pomeni, če hočejo kateri narod iztrebiti ali preoblikovati, izmenjati njegovo dušo in bi ga radi napravili za nekaj drugega kakor za to, za kar je rojen in za kar je določen.

Zgodovina, ki hrumi iz te knjige za nas, ni čisto nova, kajti jo vojni se je oblikovalo manjšinsko življenje skoro v vsaki državi po istem vzorcu. Se bijejo velike obljube na naša ušesa z ustnic italijanskih državnikov, s tradicijami svobodoljubnega italijanskega naroda tolažijo Slovence in Nemce, ki so prišli v novo domovino. Toda že demokracija Italija in je postopoma izneveljala temu svobodoljublju in je začela z ropanjem gospodarskih in kulturnih pravic obeh manjšinskih narodov, kar je potem fašistična diktatura z naglimi koraki nadaljevala. Ta knjiga je lahko v pouk posebno onim, ki mislijo ali hočejo zbuditi vero, da je diktatura, fa-

šistični red, sindikalistična oziroma korporacijska zgradba države za manjšine mnogo ugodnejša kakor parlamentarna demokracija. Res da nudi v korist pridigarjem diktature mnogo argumentov spaka demokracije, ki jo najdemo žal tudi v mnogih navidezno demokratskih državah, toda če čitamo tako knjigo, kakor je ta široko zasnovana angleški spisana zbirka podatkov o boju manjšin v fašistični Italiji in kakor točno pravi naslov knjige: iz boja na življenje in smrt narodne manjšine, potem moramo reči, da nam nudijo jezovi demokratskega državnega reda več obrambe in rešilnih sidar kakor katekoral diktatura, kajti vsaj to, kar ostane kot negativum, je še vedno dragocenejša kakor resnični in pozitivni udarec in pritisk diktature. To razumem tako, da je tudi to dobiček v navidezno demokratski dobi, češar ni treba sporniti, če nam že stoji na polu toliko prepovedi v tem, kar bi radi storili, to čitaj v tem delu vsa ta mnoga nastilja, ki jih nalaga italijanski režim Slovencev s tem, da morajo vstopiti v fašistične organizacije, da morajo biti njihovi otroci batle, da se mora njihova mladina spreminjati v »janjičare«, ki naj slepo izvršujejo povelja tudi proti lastni narodni manjšini, potem so še vedno v prednosti one manjšine, ki sicer zaradi mnogih ovir in prepovedi ne morejo izživljati lastnega življenja, pa zopet tudi niso prisiljene popolnoma živeti življenje drugih.

Italijanski korporacijski sistem opravičuje da ostanejo narodne manjšine v tem korporacijskem svetu popolnoma izven javnega življenja. Slovenci ne morejo pronicati v nobeno ustanovo in tako nimajo nobenega mesta v fašističnem parlamentu ali v lokalni samoupravi, kakor ne pridejo do besede v interesnih zastopstvih samih. To je svet popolne prepričenosti in oropanosti. In

koliko naprav prepoznamo, katere so v navidezno demokracijo bahajoče se države od tam povzele in kopirale. Jasno je, da to niso grehi demokracije, temveč širjenje fašističnega mišljenja, ki je ponaredilo naravno in politično okvire in temelje svobodnega manjšinskega uveljavljanja ter uničilo v zavesti voditeljev drugih držav čut odgovornosti pred svetom. Od izključitve in ekzistenčne vse do potajljane nagrobnih kamnov najdemo v tej knjigi dokumentarno in statistično podano vse, s čimer hočejo izbrisati manjšino iz sedanjega blaginje in odrasitve v bodočnosti. Pretiravanja diktatorskih nacionalistov, samooboževanja, nacionalistično dokazivanje nezadovoljnosti večinskega naroda, pohlepne možnosti uveljavljanja, bogatenja in delanja kariere na račun narodne skupine brez zasluže, cene in dobičakano hujšanje narodnega ponosa: vse to nam udatja naproti v strašni veličini iz vsakega poglavja te knjige.

Kako daleč more iti nacionalistična domišljavost in bohotni napač, obenem pa preziranje narodne zavesti drugega naroda, za to najdemo v tej knjigi sto primerov. Samo enega hočem na kratko pripovedovati. Neki tiskarski zasebni urednik je hotel dati svojemu novorojenemu sinu slovensko krstno ime, v odjeda matrike pa je zavrnil ta zapis in je dovoljeval da otroku italijansko ime. Če se je obrnil na sodišče, ki pa je v ysem, odobril nestrpnost italijanizirajočega organa. Tržaško sodišče je med drugim tako utemeljilo svojo sodbo: »Ta trdnovitost, s katero vztraja oče proti temu, da bi dal svojemu sinu italijansko ime v današnjem zgodovinskem trenutku, ko mora biti vsakdo ponesen na to, da se v svojem mišljenju in prav tako tudi v svoji zunanji pojavi lahko priznava za Italijana, torej tudi v svojem jeziku, ki je Dantejev jezik — vse to vzbuja upravičen sum, da se za vsem tem skrivajo dobro ali slabo zakriti stranski cilji. Očtovska pravica ne more segati tako daleč, da bi vodila do odpora, motila javni red ali žalila narodno zavest. To je živelo v duši vodje matrike, ko je kot zvest tolnač zakon in zastopnik italijanskega krestvovanja odklonil vpis slovenskega krstnega imena.«

Če bi še tako iskali, ne bi mogli najti v manjšinski literaturi klasičnejšega vzgleda za nacionalistični napač in državno vsemočnost, za islovetenje državnega pojma in pojma vladajočega naroda, kakor je ta razsoda, ki zapoveduje svojemu manjšinskemu podniku, da mora biti ponesen na Dantejev jezik, ko pa ima ta slovenski človek svoje narodne pesnike in svoj tisoletni slovenski jezik, ki takoj sumi upor v tem, da hoče kod vsaj v rodbini uživati svoje narodno življenje in ki je sposoben odkriti motenje javnega reda v neznanem dajanju imena.

Čitanje te žalostne knjige ni samo za manjšinskega človeka bolečina, temveč brez dvoma za vsakega, ki še ima čut za človeške pravice, ki si drugače predstavlja usodo narodov kakor v tlačenju in prisilnem redu, ki še vedno neko verjeti v dokončno propast velikih obljub, izjav in obveznosti.

Nandor Hegedüs

ALARM NJEMAČKE ŠTAMPE RADI ZAKONA O IZVLAŠTENJU NJEMAČKIH I NAŠIH SELJAKA POD ITALIJO

Njemački list »Volks-Zeitung« iz Innsbrucka od 27 februara o. g. donosi prikaz novoga zakona o izvlaštenju seljaka u Juljskoj Krajini i Južnom Tirolu pod naslovom: Pripravlja se novi grabežni potez protiv Južnotirolaca. Taj list piše:

Najveće poteškoće kod raznarodivanja pružaju fašistična u Južnom Tirolu seljaci. Radnike i namještenike moglo se prilikom na njihove poslodavce lišiti egzistencije; državne činovnike primjestalo se u stare talijanske pokrajine, a seljake se može mučiti jedino porozima i svim mogućim šikanacijama, jer nije bilo ni jednog zakona koji bi davao mogućnosti da ih se isbjere iz njihove kuće i kućišta. Sada je pala jedna od posljednjih prepreka fašističkoj samovolji i njihov bijes protiv seljaka može da se udovolji u svim pravcima.

Talijanski službeni list »Gazzetta Ufficiale« od 17 februara o. g. objelodanjuje zakonsku naredbu potpisanu od talijanskog kralja i abesinskog cara i još tri druga ministra, koja ima da tvori zakonitu podlogu za oduzimanje njemačkog dobra i njemačkog zemljišta. Naravski da je pri tome odlučni predvi-

djena ošteća, ali ko pozna fašističku praksu u Južnom Tirolu, znače kako se ova ošteća daje. Poznamo dobro fašističku gospodu kakovu su ošteću dali prigodom stvaranja industrijske zone kod Bozena za kulturna zemljišta visoke vrijednosti. Isplata je uslijedila djelomično u državnim papirima problematično vrijednosti. I to se sve dogodilo u znaku prijateljstva s Bečom i Berlinom. Nikakovo čudo ako takovo prijateljstvo ne nalazi kod austrijskog naroda nikakova odaziva. (Citira decreto-legge iz »Gazzetta Ufficiale«).

Čitran dekret vrijedi za Tri Venecije, dakle za predjele sa narodnim manjninama. Usprkos svakog prijateljstva koje može biti potrebno iz političkih razloga, niko nas ne može sprječiti da ne upozorimo javnosti na ovaj novi pokušaj autorodnizivanja i upropaštavanja.

benom listu, svak može da iznese svoja prava na to zemljište ili da postavi zahtjev za ošteću. Iza tog roka Ministarstvo poljoprivrede postupa po tim zahtjevima i određuje ošteću, a u roku od 120 dana (član 3) od objavljivanja zahtjeva za eksproprijaciju, ministarstvo ispostavlja dekret. Prema tome u roku od 4 mjeseca Ente postaje vlasnikom zemlje.

Ta alineja člana 2 o zemljištu onih koji ne stanuju u Italiji, odnosi se prvenstveno i skoro isključivo na emigrante — t. j. na nas i Nijemce koji imaju posjede u Italiji ili koji će ga naslijediti. I ostali su članovi te zakonske uredbje jasni. Tako na pr. čl. 9 govori o tome kako Ente može uzeti zemljište u najam bez obzira na eventualne konkurente, a članom 13 se obraća to društvo od taksa i nameta.

Sve posljedice se ne mogu još sagledati. Trebat će vidjeti uspjeh u-praksi narodu. Ali jedno je van svake diskusije: fašistička Italija je uprla sve sile da seljaka u Juljskoj Krajini izbaci s njegove zemlje. A to znači skoro cijeli naš narod.

Ako se ima u vidu i posljednji 5 poslotni prisilni zajam na nekretnost sa 3 i po promile novim porezom; ako se ne zaboravi da je u Juljskoj Krajini naš seljak mali posjednik i da se, po izjavama puljskog prefekta Cimaronia, u Istri plaća tri puta više zemljarine nego u ostalim talijanskim provincijama; ako se k tome pribroji i općenit krizu i pad cijena seljačkim proizvodima, tada se može sato po tome zaključiti da je stanje našeg naroda u Juljskoj Krajini očajno. Tom očajnom gospodarskom položaju pribrojimo Ente di rinascita agra-

ria, i tada imamo sliku našega sela pod Italijom.

A selo — to je naš narod dolje. Naše sela u Juljskoj Krajini, to su naše rodne kuće, polja i vrtni naših oceva i braće. Naše sela je naš jezik, naša pjesma i naša molitva. Zemlja je onaj granitni temelj u kojem je usudjen naš narod pod Italijom. Ako mu ispodirnu taj granit, našeg sela će nestati. A s nestankom našeg sela pod Italijom, nestat će i našeg naroda. Jer korjenice će ostati bez sokova i stablo će se osušiti.

Hoće li to biti do deset, dvadeset ili pedeset godina to je teško prorač. Ali ako prilike u svijetu budu kao danas, ta propast nas čeka. Jedino neki veći događaji mogu da iznjemaju taj neumitni tok našeg propadanja. — (t. p.)

MALE VESTI

— Giordano Vizzozzi, un eroe della rivoluzione italiana zove se knjiga koju je izdala »Giustizia e Libertà« u Parizu da počasti uspomenu na hrabrog avijatača iz Trsta koji je poginuo od talijanskih mitraljeza na mračnom frontu.

— Emilio Lussu, poznati antifašista emigrant iz Sardinije koji je bio utekao iz konfinacije, objavio je u izdanjima »G. L.« knjigu pod naslovom »Teoria dell' insurrezione«.

— Ignazio Silone, auktor »Fontamare« bio je lanišnje godine objavio na njemačkom zbirku odličnih novela pod naslovom »Wein und Brot«, koja ovih dana izlazi u francuskom prijevodu.

— Knjiga o Carducciu u evropskim literaturama (Carducci nella letteratura europea) morala je M. dell' Isola objaviti u Parizu, jer je talijanska cenzura zabranila objavljivanje tog kulturno-historijskog djela u Italiji.

— Angelica, najbolje djelo Lea Ferrera, sina Guglielmia Ferrera, postigla je velik uspjeh u Parizu i Londonu, a sada izlazi na talijanskom jeziku u Luganu u Švicarskoj.

— U britanskom parlamentu poveljena je debata o krvoproliću koje je nastalo u Addis Abebi nakon atentata na pokralja Graziana. Ova debata završena je sa izjavom predstavnika vlade da Vel. Britanija neće učiniti nikakve diplomatske korake jer to nije uobičajeno u ovakvim slučajevima.

— Premda pisani pariskog lista »La République« Francuska vijeć neće moći računati sa silničkom svom prometa sa francuskim posjedima u sjevernoj Africi, ako general Franco pobijedi u Španjolskoj.

— Farinaci, nekadašnji tajnik fašističke stranke, »junak« iz Abesinije i direktor lista »Regime fascista« otplovao je u tajnoj misiji u Španiju. Farinaci je u Abesiniji ranio sam sebe kada je bacao bombe u jezero da ubija ribu, pa je proglašen junakom i odlikovan.

— Sva ona lica koje prema rješenoj vrhovnog fašističkog savjeta moraju da se podvrgnu vojničkoj dužnosti ne mogu napustiti Italiju jer im se ne izdaju putne isprave.

— Talijanske žene iz Genove poslane su legalizaciju španjolskoj vladi u Valenciji jednu zbirku novu zlatnih vijenčanih prstenja koje su sakupile u Genovi od talijanskih žena, koje ne misle onako kako to Duce hoće.

— Talijanski službeni list objavio je danas broj pogubljen u Istočnoj Africi. U izvještaju se kaže, da su od 1 do 28 februara ukupno zašljavila u Istočnoj Africi 74 vojnika. Od 3. oktobra 1935. do 28. februara 1937. bilo je ukupno umrlih 1534. Ukupni broj gubitaka od 1. januara 1935 do 28. februara 1937 iznosi 3571. U isto vrijeme palo je oko 1000 radnika. Ističe se, da je to mali broj, ako se uzme u obzir da u Istočnoj Africi ima oko 130.000 radnika.

(Nastavak sa 4. strane)

vica nije drugo nego reakcija na nehumano postupanje talijanskih vlasti.

— Mislim da pod ovim prilikama nije moguće misliti na to, da se u Italiji može sklopiti tražni sporazum. Prije svega treba da Italija promijeni svoj postupak sa našim Slovincima u Italiji. To je jedna »kondicija sine qua non«. Baš u interesu jednog tražnog i lojalnog sporazuma tražimo da naše Ministarstvo inostranih poslova vodi o tome računa. Treba čisto i bistro reći, da mi ne možemo ostati apatični napram takvom postupanju. I kako su drugo države ili u mirovnim pogodbama ili u naročitim konvencijama preuzle na sebe dužnost odgovaraju svoju manjinu nacionalnog ograničenja, tražimo, da se i to pitanje riješi jednim formalnom konvencijom. Prilika je sada ovdje. Italija nam pruža ruku. Mi smo spremni da li ruku prihvatimo ali prije svega da odstranimo sve uzroke budućih nesuglasica i sukoba.

— Kad govorim već o tome, treba da istaknem još jednu stranu tog problema: Italija do danas još nije ispunila neke od svojih obaveza, preuzetih u Neplunskim konvencijama. Pored pisanje slovenske manjine u Italiji i to je jedan pristanak koji treba da bude ravnodušan, ali još prije, nego pristupimo urođenju i sklanjanju novih konvencija i prijateljskih nagodbi.

— Gospodo narodni poslanici, najvjerniji dokazi naše otičije celino su naše narodne manjine preko državnih granica, a to su naše braća Srbi, Hrvati i Slovenci. Naše narodne manjine neka nam budu jedan most preko koga možemo i unutar države doći do sporazuma.

— Gospodo narodni poslanici na smrt osuđeni vas pozdravljaju! (Živo odobravanje.)

CIANO DOLAZI U BEOGRAD

— Agencija Radio Iavlila iz Pariza 8. o. m. — Prema jednoj potvrđenoj informaciji iz Rima, talijanski ministar spolnih poslova prof Ciano dolazi krajem marta u Beograd. Talijanska štampa naročito ističe ovaj prvi dolazak talijanskog diplomate u Jugoslaviju i izražava nadu, da će njegova politička misija u Beogradu uroditi dobrim plodom.

— Isto tako, jutrošnja talijanska štampa registruje i put Ministra predsjednika g. Mussolinija u Budimpeštu. Ovaj svoj put Mussolini će preduzeti po svojoj prilici po povratku iz Libije.

Aleksandreća i narodne manjine

»Evropskom miru će samo koristiti, ako se nacionalnim manjinama u budjnim državama ne uzima njihovo pravno na nacionalni ponos«.

— Iz govora, što ga je kancelar Adolf Hitler držao u njemačkom Parlamentu 30. januara o. g. — Ovaj pasus velikog govora njemačkog Führera istaknuća je talijanska štampa, a njihove radiostanice su već tri dana iza toga javile svijetu, da su tom kancelarovom izjavom naročito zadovoljni — Poljaci. Znak, da se o pitanju narodnih manjina vodi računa, i da se to pitanje ne samo ne skida s dnevnog reda, već da ga evro na najsvetraniji način postavlja za tapet vodja njemačkog naroda Hitler — kako se vidi iz ovog odobranje talijanskih odlučujućih faktora.

— To je vrlo utješljivo, što se je našlo o pravima manjina počelo ponekad da primjenjuje i u praksi. Kao tipičan primjer za to mogao bi barem donekle da posluži i slučaj Aleksandreće.

— Novine su još do nedavna mnogo pisale o sporu između Francuske i Turske, i to zbog sandžaka Aleksandreće. Sandžak je turska riječ, a znači guvernera ili upravnika jedne pokrajine, a takodjer i samu pokrajinu. I Aleksandreća (ili Iskenderum) jedan je takav sandžak.

— Versalskim ugovorom sandžak Aleksandreća pripojen je Siriji. Ta je zemlja postavljena pod okrilje Društva Naroda, koje ju je prepustilo Francuzima, da oni njome upravljaju. Medjutim u Aleksandrećskom sandžaku živi od prilike 220.000 ljudi, od kojih 30 posto govori turskim jezikom. Ostali su većinom Arapi. Junački predsjednik turske republike nije mogao dobrim okom da gleda gdje Aleksandrećski Turci ne užavaju u Siriji nikakvih nacionalnih prava, pa je otuda došlo između Turske i Francuske (odnosno Društva Naroda) do sukoba koji se svršio time, da je Tursima sandžaka bilo zajamčeno pravo uporabe jezika turskog tako, da će se od sada moći mirno i slobodno da razvijaju u svim granama svoga nacionalnog života.

— Primjer Aleksandreće ne bi smio da ostane osamljen. Nešto slično trebalo bi uvesti i za druge manjinske zone pa i za Istru i Goricu, gdje živi više stotina hiljada Slavena, koji bi takodjer željeli da se mogu razvijati nacionalno onako, kao što će to biti dano i Turscima u Aleksandreći — prema onoj Hitlerovoj: »ada se i nacionalnim manjinama u budjnim državama ne uzima njihovo pravo na nacionalni ponos, što bi moglo samo da koristi općem evropskom mlru.«

— »Mornar«.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

— Lujo Dorčić.

TREĆI BROJ ČASOPISA »MORNAR«

KOJEG IZDAJE I UREĐUJE VIKTOR CAR EMIN

— Primiti smo treći broj revije »Mornar« koju već devet godina izdaje i uređuje naš Viktor Car Emin na Sušaku. I ovaj broj ima bran i vrlo zanimljive sadržaj, što se može vidjeti i iz naslova pojedinih sastavaka. Sadržaj je slijedeći: — Sv. T. Milosavljević: Naš mornar. — Junačka smrt kliškog kapetana, kneza Petra Kružića. — Sedam pitanja. — Dundo Šimo: Galetunski razgovori. — G. Od firme »Mate Svriljuga« i druge: »Sjadranske Plovidbe«. — Morski Ječ: Orebič ili Orebič? — Lujo Dorčić: Aleksandreća i narodne manjine. — V. C. E.: Veliki Dubrovčanin Rudjer Bošković. — Lujo Dorčić: Mornar i promjena vremena. — Vlnodolski: Kako su stari riječani riješavali izvjesne »arheološke probleme?« — Dr. J. L.: Kome je dobro u Rusiji? — Nešto o Kolumbovu jaletu. — Kap. Ivan Perović: Podaci o jednoj međunarodnoj čisto pomorskoj zastavi. — Odgovori na sedam pitanja. — Priporuke o mladiću, koji je htio da bude kapetan.

— Pojedini broj stoji 2,50 din., godišnja pretplata je 30 din., a za mornare 20 dinara. List izlazi jednomput mjesečno, a naručiti se za adresu: Štetaliste Prostonasljednika Petra 180 — Sušak.

— Pojedini broj stoji 2,50 din., godišnja pretplata je 30 din., a za mornare 20 dinara. List izlazi jednomput mjesečno, a naručiti se za adresu: Štetaliste Prostonasljednika Petra 180 — Sušak.

— Pojedini broj stoji 2,50 din., godišnja pretplata je 30 din., a za mornare 20 dinara. List izlazi jednomput mjesečno, a naručiti se za adresu: Štetaliste Prostonasljednika Petra 180 — Sušak.

— Pojedini broj stoji 2,50 din., godišnja pretplata je 30 din., a za mornare 20 dinara. List izlazi jednomput mjesečno, a naručiti se za adresu: Štetaliste Prostonasljednika Petra 180 — Sušak.

— Pojedini broj stoji 2,50 din., godišnja pretplata je 30 din., a za mornare 20 dinara. List izlazi jednomput mjesečno, a naručiti se za adresu: Štetaliste Prostonasljednika Petra 180 — Sušak.

— Pojedini broj stoji 2,50 din., godišnja pretplata je 30 din., a za mornare 20 dinara. List izlazi jednomput mjesečno, a naručiti se za adresu: Štetaliste Prostonasljednika Petra 180 — Sušak.

— Pojedini broj stoji 2,50 din., godišnja pretplata je 30 din., a za mornare 20 dinara. List izlazi jednomput mjesečno, a naručiti se za adresu: Štetaliste Prostonasljednika Petra 180 — Sušak.

— Pojedini broj stoji 2,50 din., godišnja pretplata je 30 din., a za mornare 20 dinara. List izlazi jednomput mjesečno, a naručiti se za adresu: Štetaliste Prostonasljednika Petra 180 — Sušak.

— Pojedini broj stoji 2,50 din., godišnja pretplata je 30 din., a za mornare 20 dinara. List izlazi jednomput mjesečno, a naručiti se za adresu: Štetaliste Prostonasljednika Petra 180 — Sušak.

— Pojedini broj stoji 2,50 din., godišnja pretplata je 30 din., a za mornare 20 dinara. List izlazi jednomput mjesečno, a naručiti se za adresu: Štetaliste Prostonasljednika Petra 180 — Sušak.

— Pojedini broj stoji 2,50 din., godišnja pretplata je 30 din., a za mornare 20 dinara. List izlazi jednomput mjesečno, a naručiti se za adresu: Štetaliste Prostonasljednika Petra 180 — Sušak.

— Pojedini broj stoji 2,50 din., godišnja pretplata je 30 din., a za mornare 20 dinara. List izlazi jednomput mjesečno, a naručiti se za adresu: Štetaliste Prostonasljednika Petra 180 — Sušak.

— Pojedini broj stoji 2,50 din., godišnja pretplata je 30 din., a za mornare 20 dinara. List izlazi jednomput mjesečno, a naručiti se za adresu: Štetaliste Prostonasljednika Petra 180 — Sušak.

— Pojedini broj stoji 2,50 din., godišnja pretplata je 30 din., a za mornare 20 dinara. List izlazi jednomput mjesečno, a naručiti se za adresu: Štetaliste Prostonasljednika Petra 180 — Sušak.

— Pojedini broj stoji 2,50 din., godišnja pretplata je 30 din., a za mornare 20 dinara. List izlazi jednomput mjesečno, a naručiti se za adresu: Štetaliste Prostonasljednika Petra 180 — Sušak.

— Pojedini broj stoji 2,50 din., godišnja pretplata je 30 din., a za mornare 20 dinara. List izlazi jednomput mjesečno, a naručiti se za adresu: Štetaliste Prostonasljednika Petra 180 — Sušak.

— Pojedini broj stoji 2,50 din., godišnja pretplata je 30 din., a za mornare 20 dinara. List izlazi jednomput mjesečno, a naručiti se za adresu: Štetaliste Prostonasljednika Petra 180 — Sušak.

Fašistična organizacija v Italiji

Trst, marca 1937. — (Agris). — Po podatkih, ki so objavljene znaša Stivo Članov fašistične stranke 28 oktobra 1936. t. i. v začetku tekočega fašističnega leta: fašistična milica 2.027.400, univerzitetne grupe 75.436, mladinska bojna organizacija 684.848, ženski fašisti 583.832, mladi fašisti 189.242, knječki ženski fašisti 571.663; Solke fašistične organizacije Stejejo: ljudska šola 109.564, srednja šola 29.134, profesorji 2.969, univerzitetni asistenti 2.269, sekcija lege umetnosti in bibliotek 1.286, javni namještnici 249.926, železničarji 127.376, pošta in telegraf 76.762, fašisti pridržani državnim opravljen 92.517, »Unici« 187.365, C. N. D. 809.985, »Coni« 796.998, pomorska zveza 48.102. Po statistikah je naraslo Stejevo članov v 14. fašističnem letu za 1 milijon 353.801.

Trst, marca 1937. — (Agris). — Po podatkih, ki so objavljene znaša Stivo Članov fašistične stranke 28 oktobra 1936. t. i. v začetku tekočega fašističnega leta: fašistična milica 2.027.400, univerzitetne grupe 75.436, mladinska bojna organizacija 684.848, ženski fašisti 583.832, mladi fašisti 189.242, knječki ženski fašisti 571.663; Solke fašistične organizacije Stejejo: ljudska šola 109.564, srednja šola 29.134, profesorji 2.969, univerzitetni asistenti 2.269, sekcija lege umetnosti in bibliotek 1.286, javni namještnici 249.926, železničarji 127.376, pošta in telegraf 76.762, fašisti pridržani državnim opravljen 92.517, »Unici« 187.365, C. N. D. 809.985, »Coni« 796.998, pomorska zveza 48.102. Po statistikah je naraslo Stejevo članov v 14. fašističnem letu za 1 milijon 353.801.

Trst, marca 1937. — (Agris). — Po podatkih, ki so objavljene znaša Stivo Članov fašistične stranke 28 oktobra 1936. t. i. v začetku tekočega fašističnega leta: fašistična milica 2.027.400, univerzitetne grupe 75.436, mladinska bojna organizacija 684.848, ženski fašisti 583.832, mladi fašisti 189.242, knječki ženski fašisti 571.663; Solke fašistične organizacije Stejejo: ljudska šola 109.564, srednja šola 29.134, profesorji 2.969, univerzitetni asistenti 2.269, sekcija lege umetnosti in bibliotek 1.286, javni namještnici 249.926, železničarji 127.376, pošta in telegraf 76.762, fašisti pridržani državnim opravljen 92.517, »Unici« 187.365, C. N. D. 809.985, »Coni« 796.998, pomorska zveza 48.102. Po statistikah je naraslo Stejevo članov v 14. fašističnem letu za 1 milijon 353.801.

Trst, marca 1937. — (Agris). — Po podatkih, ki so objavljene znaša Stivo Članov fašistične stranke 28 oktobra 1936. t. i. v začetku tekočega fašističnega leta: fašistična milica 2.027.400, univerzitetne grupe 75.436, mladinska bojna organizacija 684.848, ženski fašisti 583.832, mladi fašisti 189.242, knječki ženski fašisti 571.663; Solke fašistične organizacije Stejejo: ljudska šola 109.564, srednja šola 29.134, profesorji 2.969, univerzitetni asistenti 2.269, sekcija lege umetnosti in bibliotek 1.286, javni namještnici 249.926, železničarji 127.376, pošta in telegraf 76.762, fašisti pridržani državnim opravljen 92.517, »Unici« 187.365, C. N. D. 809.985, »Coni« 796.998, pomorska zveza 48.102. Po statistikah je naraslo Stejevo članov v 14. fašističnem letu za 1 milijon 353.801.

Trst, marca 1937. — (Agris). — Po podatkih, ki so objavljene znaša Stivo Članov fašistične stranke 28 oktobra 1936. t. i. v začetku tekočega fašističnega leta: fašistična milica 2.027.400, univerzitetne grupe 75.436, mladinska bojna organizacija 684.848, ženski fašisti 583.832, mladi fašisti 189.242, knječki ženski fašisti 571.663; Solke fašistične organizacije Stejejo: ljudska šola 109.564, srednja šola 29.134, profesorji 2.969, univerzitetni asistenti 2.269, sekcija lege umetnosti in bibliotek 1.286, javni namještnici 249.926, železničarji 127.376, pošta in telegraf 76.762, fašisti pridržani državnim opravljen 92.517, »Unici« 187.365, C. N. D. 809.985, »Coni« 796.998, pomorska zveza 48.102. Po statistikah je naraslo Stejevo članov v 14. fašističnem letu za 1 milijon 353.801.

Trst, marca 1937. — (Agris). — Po podatkih, ki so objavljene znaša Stivo Članov fašistične stranke 28 oktobra 1936. t. i. v začetku tekočega fašističnega leta: fašistična milica 2.027.400, univerzitetne grupe 75.436, mladinska bojna organizacija 684.848, ženski fašisti 583.832, mladi fašisti 189.242, knječki ženski fašisti 571.663; Solke fašistične organizacije Stejejo: ljudska šola 109.564, srednja šola 29.134, profesorji 2.969, univerzitetni asistenti 2.269, sekcija lege umetnosti in bibliotek 1.286, javni namještnici 249.926, železničarji 127.376, pošta in telegraf 76.762, fašisti pridržani državnim opravljen 92.517, »Unici« 187.365, C. N. D. 809.985, »Coni« 796.998, pomorska zveza 48.102. Po statistikah je naraslo Stejevo članov v 14. fašističnem letu za 1 milijon 353.801.

Trst, marca 1937. — (Agris). — Po podatkih, ki so objavljene znaša Stivo Članov fašistične stranke 28 oktobra 1936. t. i. v začetku tekočega fašističnega leta: fašistična milica 2.027.400, univerzitetne grupe 75.436, mladinska bojna organizacija 684.848, ženski fašisti 583.832, mladi fašisti 189.242, knječki ženski fašisti 571.663; Solke fašistične organizacije Stejejo: ljudska šola 109.564, srednja šola 29.134, profesorji 2.969, univerzitetni asistenti 2.269, sekcija lege umetnosti in bibliotek 1.286, javni namještnici 249.926, železničarji 127.376, pošta in telegraf 76.762, fašisti pridržani državnim opravljen 92.517, »Unici« 187.365, C. N. D. 809.985, »Coni« 796.998, pomorska zveza 48.102. Po statistikah je naraslo Stejevo članov v 14. fašističnem letu za 1 milijon 353.801.

Trst, marca 1937. — (Agris). — Po podatkih, ki so objavljene znaša Stivo Članov fašistične stranke 28 oktobra 1936. t. i. v začetku tekočega fašističnega leta: fašistična milica 2.027.400, univerzitetne grupe 75.436, mladinska bojna organizacija 684.848, ženski fašisti 583.832, mladi fašisti 189.242, knječki ženski fašisti 571.663; Solke fašistične organizacije Stejejo: ljudska šola 109.564, srednja šola 29.134, profesorji 2.969, univerzitetni asistenti 2.269, sekcija lege umetnosti in bibliotek 1.286, javni namještnici 249.926, železničarji 127.376, pošta in telegraf 76.762, fašisti pridržani državnim opravljen 92.517, »Unici« 187.365, C. N. D. 809.985, »Coni« 796.998, pomorska zveza 48.102. Po statistikah je naraslo Stejevo članov v 14. fašističnem letu za 1 milijon 353.801.

Trst, marca 1937. — (Agris). — Po podatkih, ki so objavljene znaša Stivo Članov fašistične stranke 28 oktobra 1936. t. i. v začetku tekočega fašističnega leta: fašistična milica 2.027.400, univerzitetne grupe 75.436, mladinska bojna organizacija 684.848, ženski fašisti 583.832, mladi fašisti 189.242, knječki ženski fašisti 571.663; Solke fašistične organizacije Stejejo: ljudska šola 109.564, srednja šola 29.134, profesorji 2.969, univerzitetni asistenti 2.269, sekcija lege umetnosti in bibliotek 1.286, javni namještnici 249.926, železničarji 127.376, pošta in telegraf 76.762, fašisti pridržani državnim opravljen 92.517, »Unici« 187.365, C. N. D. 809.985, »Coni« 796.998, pomorska zveza 48.102. Po statistikah je naraslo Stejevo članov v 14. fašističnem letu za 1 milijon 353.801.

Trst, marca 1937. — (Agris). — Po podatkih, ki so objavljene znaša Stivo Članov fašistične stranke 28 oktobra 1936. t. i. v začetku tekočega fašističnega leta: fašistična milica 2.027.400, univerzitetne grupe 75.436, mladinska bojna organizacija 684.848, ženski fašisti 583.832, mladi fašisti 189.242, knječki ženski fašisti 571.663; Solke fašistične organizacije Stejejo: ljudska šola 109.564, srednja šola 29.134, profesorji 2.969, univerzitetni asistenti 2.269, sekcija lege umetnosti in bibliotek 1.286, javni namještnici 249.926, železničarji 127.376, pošta in telegraf 76.762, fašisti pridržani državnim opravljen 92.517, »Unici« 187.365, C. N. D. 809.985, »Coni« 796.998, pomorska zveza 48.102. Po statistikah je naraslo Stejevo članov v 14. fašističnem letu za 1 milijon 353.801.

Trst, marca 1937. — (Agris). — Po podatkih, ki so objavljene znaša Stivo Članov fašistične stranke 28 oktobra 1936. t. i. v začetku tekočega fašističnega leta: fašistična milica 2.027.400, univerzitetne grupe 75.436, mladinska bojna organizacija 684.848, ženski fašisti 583.832, mladi fašisti 189.242, knječki ženski fašisti 571.663; Solke fašistične organizacije Stejejo: ljudska šola 109.564, srednja šola 29.134, profesorji 2.969, univerzitetni asistenti 2.269, sekcija lege umetnosti in bibliotek 1.286, javni namještnici 249.926, železničarji 127.376, pošta in telegraf 76.762, fašisti pridržani državnim opravljen 92.517, »Unici« 187.365, C. N. D. 809.985, »Coni« 796.998, pomorska zveza 48.102. Po statistikah je naraslo Stejevo članov v 14. fašističnem letu za 1 milijon 353.801.

Trst, marca 1937. — (Agris). — Po podatkih, ki so objavljene znaša Stivo Članov fašistične stranke 28 oktobra 1936. t. i. v začetku tekočega fašističnega leta: fašistična milica 2.027.400, univerzitetne grupe 75.436, mladinska bojna organizacija 684.848, ženski fašisti 583.832, mladi fašisti 18

